

ΛΑΣ ΒΕΓΚΑΣ, ΝΕΒΑΔΑ
ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ: 7.427.431

ΤΖΟΥΝ

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.

ΩΡΑ ΩΚΕΑΝΟΥ 19.32.

ΤΡΙΑΝΤΑ ΠΕΝΤΕ ΗΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΟΥ ΜΙΤΙΑΣ.

Ο ΝΤΕΥ ΞΥΠΝΑΕΙ ΔΙΠΛΑ ΜΟΥ με ένα απότομο τίναγμα. Το μέτωπό του είναι γεμάτο σταγόνες ιδρώτα και τα μάγουλά του υγρά από δάκρυα. Βαριανασαίνει.

Σκύβω πάνω του και διώχνω μια υγρή τούφα μαλλιά από το πρόσωπό του. Το γδάρσιμο στον ώμο μου έχει ήδη αρχίσει να πιάνει κακάδι, αλλά η κίνηση με κάνει να πονώ ξανά. Ο Ντέυ ανακαθίζει, τρίβει τα μάτια του και, σαν να ψάχνει κάτι, κοιτάζει γύρω του στο βαγόνι που κλυδωνίζεται. Πρώτα εξερευνά με το βλέμμα του τις στοίβες με τα κιβώτια σε μια σκοτεινή γωνία κι έπειτα το καναδάτσο που καλύπτει το δάπεδο και το μικρό σακίδιο με φαγητό και νερό που βρίσκεται ανάμεσά μας. Του παίρνει ένα λεπτό να ξαναβρεί τον προσανατολισμό του,

να θυμηθεί ότι βρισκόμαστε σε ένα τρένο με προορισμό το Λας Βέγκας. Μερικά δευτερόλεπτα αργότερα χαλαρώνει και αφήνει το σώμα του να ακουμπήσει στον τοίχο του βαγονιού πίσω του.

Του χτυπάω απαλά το χέρι. «Είσαι καλά;» Αυτή η ερώτηση μου έχει γίνει μόνιμη.

Ο Ντέν ανασηκώνει τους ώμους του. «Ναι» μουρμουρίζει. «Είχα έναν εφιάλτη».

Εννιά μέρες έχουν περάσει από τότε που δραπετεύσαμε από το Μέγαρο Μπατάγια και το σκάσαμε από το Λος Άντζελες. Έκτοτε, ο Ντέν βλέπει εφιάλτες κάθε φορά που κλείνει τα μάτια του. Τις πρώτες στιγμές της απόδρασής μας, με το που καταφέραμε να ξεκλέψουμε λίγες ώρες ύπνου σε μια εγκαταλειμμένη μάντρα με σιδηροδρομικό υλικό, ο Ντέν πετάχτηκε ξύπνιος ουρλιάζοντας. Ήμασταν τυχεροί που δεν τον άκουσαν τίποτε στρατιώτες ή αστυνομικοί. Μετά απ' αυτό, άρχισα να του χαϊδεύω τα μαλλιά μόλις τον έπαιρνε ο ύπνος, να τον φιλάω στα μάγουλα, στο μέτωπο και στα βλέφαρα. Συνεχίζει να ξυπνάει με κομμένη την ανάσα, με τα μάτια του πλημμυρισμένα από δάκρυα και το βλέμμα του να ψάχνει με αλλοφροσύνη όλα όσα έχασε. Όμως τουλάχιστον το κάνει σιωπηλά.

Κάποιες στιγμές, όταν ο Ντέν είναι ήσυχος όπως τώρα, αναρωτιέμαι πώς διατηρεί τα λογικά του. Η σκέψη με τρομάζει. Δεν έχω την πολυτέλεια να τον χάσω. Προσπαθώ να πείσω τον εαυτό μου ότι αυτό συμβαίνει για πρακτικούς λόγους: δε θα είχαμε πολλές πιθανότητες επιδίωξης ο καθένας μόνος του σε αυτή τη φάση, και οι ικανότητές του συμπληρώνουν τις δικές μου. Εκτός αυ-

τού... δε μου έχει μείνει πια κανείς για να με προστατεύσει. Έχω κι εγώ το δικό μου μερτικό στα δάκρυα, αν και πάντα περιμένω να αποκοιμηθεί για να κλάψω. Χτες βράδυ έκλαψα για τον Όλλι. Νιώθω λιγάκι ανόητη που κλαίω για τον σκύλο μου τη στιγμή που η Δημοκρατία έχει σκοτώσει τις οικογένειές μας, αλλά δεν μπορώ να κάνω αλλιώς. Τον είχε φέρει σπίτι ο Μίτιας, μια λευκή μπαλίτσα με τεράστιες πατούσες, πεσμένα αυτιά και ξεστά καστανά μάτια· το πιο γλυκό, το πιο ατσούμπαλο πλασματάκι που είχα δει ποτέ. Ο Όλλι ήταν το αγοράκι μου και τον είχα αφήσει πίσω.

«Τι βλέπεις στα όνειρά σου;» ψιθυρίζω στον Ντέυ.

«Τίποτε που να αξίζει να το θυμάμαι». Ο Ντέυ στριφογυρίζει κι έπειτα μορφάζει καθώς το τραυματισμένο του πόδι γδέρνεται κατά λάθος στο πάτωμα. Το σώμα του σφίγγεται από τον πόνο και νιώθω πόσο σκληρά είναι τα μπράτσα του κάτω από το πονκάμισό του, κόμποι από νεύρα και σάρκα, που τους έχει κερδίσει από τη ζωή στον δρόμο. Μια κουρασμένη ανάσα γλιστρώνει από τα χείλη του. *Ο τρόπος που με κόλλησε στον τοίχο σε εκείνο το σοκάκι, η λαχτάρα στο πρώτο του φιλί. Ξεκολλάω το βλέμμα μου από τα χείλη του και διώχνω την ανάμνηση ντροπιασμένη.*

Γνέφει προς τις πόρτες του βαγονιού. «Πού βρισκόμαστε τώρα; Θα πρέπει να πλησιάζουμε, έτσι;»

Σηκώνομαι όρθια, ανακουφισμένη από την αλλαγή θέματος, και στηρίζομαι πάνω στο τρεμάμενο τοίχωμα ενώ κοιτάζω έξω από το μικροσκοπικό παράθυρο του βαγονιού. Το τοπίο δεν έχει αλλάξει πολύ – ατέλειωτες σειρές από πολυώροφες πολυκατοικίες και εργοστάσια, καμι-

νάδες και παλιές ανισόπεδες διαβάσεις, όλα λουσιμένα στις γαλάζιες και γκριζοπόρφυρες αποχρώσεις που τους έχει χαρίσει η απογευματινή βροχή. Συνεχίζουμε να διασχίζουμε φτωχογειτονιές. Είναι σχεδόν ολόιδιες με τις φτωχογειτονιές του Λος Άντζελες. Πέρα μακριά, ένα τεράστιο φράγμα καταλαμβάνει το μισό οριζόντιο εύρος του οπτικού μου πεδίου. Περιμένω μέχρι να περάσουμε από μια φωτεινή γιγαντοσθόνη κι έπειτα μισοκλείω τα μάτια μου για να διακρίνω τα μικρά γράμματα στο κάτω μέρος της. «Μπόλντερ Σίτυ, Νεβάδα» λέω. «Κοντεύουμε. Το τρένο μάλλον θα κάνει εδώ μια μικρή στάση, αλλά έπειτα δε θα χρειαστούμε πάνω από τριάντα πέντε λεπτά να φτάσουμε στο Βέγκας».

Ο Ντέν γνέφει καταφατικά. Σκύβει, ανοίγει το σακίδιο που έχουμε τα τρόφιμά μας και ψάχνει κάτι να φάει. «Ωραία. Όσο πιο γρήγορα φτάσουμε εκεί, τόσο πιο γρήγορα θα βρούμε τους Πατριώτες».

Δείχνει απόμακρος. Μερικές φορές ο Ντέν μου λέει τι βλέπει στους εφιάλτες του – ότι αποτυγχάνει στη Δοκιμασία του ή ότι χάνει την Τες στους δρόμους ή ότι τρέχει να ξεφύγει από τις περιπόλους ελέγχου επιδημίας. Ότι είναι ο πιο καταζητούμενος εγκληματίας στη Δημοκρατία. Άλλες φορές, όταν νιώθει όπως τώρα και δε μιλάει για τα όνειρά του, καταλαβαίνω ότι έχουν σχέση με την οικογένειά του – τον θάνατο της μητέρας του ή του Τζον. Ίσως είναι καλύτερα που δε μου μιλάει γι' αυτά. Φτάνουν τα δικά μου όνειρα για να με στοιχειώσουν, και δεν είμαι σίγουρη ότι έχω το κουράγιο να μάθω τα δικά του.

«Το έχεις βάλει σκοπό να βρεις τους Πατριώτες, έτσι δεν είναι;» λέω ενώ ο Ντέν δγάζει ένα κομμάτι ξερό τηγα-

νισμένο ζυμάρι από το σακίδιο με τα τρόφιμα. Δεν είναι η πρώτη φορά που αμφισβητώ την επιμονή του να φτάσει στο Βέγκας και είμαι πολύ προσεκτική στον τρόπο που προσεγγίζω το ζήτημα. Το τελευταίο πράγμα που θέλω να σκεφτεί ο Ντέν είναι ότι δε νοιάζομαι για την Τες ή ότι φοβάμαι να συναντηθώ με την πιο διαβόητη οργάνωση επαναστατών της Δημοκρατίας. «Η Τες πήγε μαζί τους με τη θέλησή της. Μήπως τη βάζουμε σε κίνδυνο επιχειρώντας να την πάρουμε πίσω;»

Ο Ντέν δεν απαντά αμέσως. Κόβει το τηγανισμένο ζυμάρι στα δύο και μου δίνει ένα κομμάτι. «Πάρε λίγο. Έχεις ώρα να φας».

Αρνούμαι με μια ευγενική χειρονομία. «Όχι, ευχαριστώ» αποκρίνομαι. «Δε μου αρέσει το τηγανισμένο ζυμάρι».

Πριν προλάβω να τελειώσω την κουδέντα μου, εύχομαι να είχα καταπιεί τη γλώσσα μου. Ο Ντέν χαμηλώνει το βλέμμα του, βάζει το δεύτερο κομμάτι πίσω στο σακίδιο κι έπειτα κοιτάζει σιωπηλός τη μερίδα του. Τι ηλίθιο πράγμα ήταν αυτό που είπα. *Δε μου αρέσει το τηγανισμένο ζυμάρι.* Μπορώ σχεδόν να ακούσω τις σκέψεις του.

Ένα κακομαθημένο πλουσιοκόριτσο με εκλεπτυσμένους τρόπους. Που έχει την πολυτέλεια να εκφράζει τις προτιμήσεις της στο φαγητό. Μαλώνω σιωπηλά τον εαυτό μου κι έπειτα κρατάω μια νοερή σημείωση να είμαι πιο προσεκτική την επόμενη φορά.

Έπειτα από μερικές μπουκιές, ο Ντέν τελικά αποκρίνεται: «Δεν υπάρχει περίπτωση να αφήσω την Τες πίσω χωρίς να ξέρω ότι είναι καλά».

Και δέβαια δεν υπάρχει. Ο Ντέν δε θα άφηνε πίσω κανέναν απ' αυτούς για τους οποίους νοιάζεται, ειδικά το

ορφανό κορίτσι με το οποίο έχουν μεγαλώσει μαζί στους δρόμους. Καταλαβαίνω τη σημασία που έχει το να συναντήσω κι εγώ τους Πατριώτες – στο κάτω κάτω, αυτοί οι επαναστάτες βοήθησαν τον Ντέν και μένα να δραπετεύσουμε από το Λος Άντζελες. Είναι πολλοί και διαθέτουν καλή οργάνωση. Ίσως έχουν πληροφορίες για το τι κάνει η Δημοκρατία στον μικρό αδερφό του Ντέν, τον Ίντεν. Ίσως μπορούν να μας βοηθήσουν να αντιμετωπίσουμε τη φλεγμονή στο τραύμα που έχει ο Ντέν στο πόδι του – από εκείνο το μοιραίο πρωινό που η συνταγματάρχης Τζέμι-σον τον πυροβόλησε στο πόδι και τον συνέλαβε, το τραύμα του αρχικά καλύτερευε κι από ένα σημείο και μετά άρχισε να επιδεινώνεται. Τώρα το αριστερό του πόδι είναι μια άμορφη μάζα από στραπατσαρισμένη σάρκα που αιμορραγεί. Χρειάζεται ιατρική φροντίδα.

Όμως έχουμε άλλο ένα πρόβλημα.

«Οι Πατριώτες δεν πρόκειται να μας βοηθήσουν χωρίς κάποιο αντάλλαγμα» λέω. «Τι μπορούμε να τους δώσουμε;» Για λόγους έμφασης, βάζω το χέρι στην τσέπη μου και δγάζω τα λιγοστά μας χρήματα. Τέσσερις χιλιάδες μονάδες. Όσα είχα επάνω μου προτού το σκάσουμε. Δεν το πιστεύω πόσο μού λείπουν οι ανέσεις της παλιάς μου ζωής. Υπάρχουν εκατομμύρια μονάδες σε έναν λογαριασμό με το πραγματικό μου όνομα, στις οποίες δε θα έχω ποτέ ξανά πρόσβαση.

Ο Ντέν καταπίνει το ζυμάρι και ζυγίζει τα λόγια μου με σφιγμένα χείλη. «Ναι, το ξέρω» λέει, περνώντας τα δάχτυλά του μέσα από τα μπερδεμένα ξανθά μαλλιά του. «Τι προτείνεις λοιπόν να κάνουμε; Σε ποιον άλλο μπορούμε να απευθυνθούμε;»

Κουνάω το κεφάλι μου με απόγνωση. Ο Ντέυ έχει δικιο – όσο κι αν δε θέλω να ξαναδώ τους Πατριώτες, οι επιλογές μας είναι εξαιρετικά περιορισμένες. Τότε που οι Πατριώτες μάς είχαν βοηθήσει να δραπετεύσουμε από το Μέγαρο Μπατάγια, όταν ο Ντέυ ήταν ακόμη αναισθητος και εγώ πληγωμένη στον ώμο, τους είχα ζητήσει να μας αφήσουν να πάμε μαζί τους στο Βέγκας. Είχα ελπίσει ότι θα συνέχιζαν να μας βοηθούν.

Αρνήθηκαν.

«Μας πλήρωσες για να σώσουμε τον Ντέυ από την εκτέλεση. Όχι για να σας κουβαλήσουμε τραυματίες μέχρι το Βέγκας» μου είχε πει η Κέντε. «Σύνελθε! Οι στρατιώτες της Δημοκρατίας είναι στο κατόπι σας. Δεν είμαστε φιλανθρωπική οργάνωση. Δε βάζω σε κίνδυνο το κεφάλι μου για εσάς τους δυο, εκτός κι αν υπάρχει χρήμα στην υπόθεση».

Μέχρι εκείνη τη στιγμή, πίστευα λίγο πολύ ότι οι Πατριώτες νοιάζονταν για μας. Όμως τα λόγια της Κέντε με επανέφεραν στην πραγματικότητα. Μας είχαν βοηθήσει επειδή της είχα δώσει διακόσιες χιλιάδες μονάδες της Δημοκρατίας, το ποσό που είχα εισπράξει ως αμοιβή για τη σύλληψη του Ντέυ. Ακόμα κι έτσι, είχα κουραστεί πολύ να την πείσω να στείλει τους Πατριώτες συντρόφους της για να μας βοηθήσουν.

Πρέπει να επιτρέψουν στον Ντέυ να δει την Τες. Να φροντίσουν το τραύμα στο πόδι του. Να μας δώσουν κάποια στοιχεία για το πού θα μπορούσε να βρίσκεται ο αδερφός του Ντέυ. Όλα αυτά τα πράγματα θα χρειαστούν χρήματα. Μακάρι να είχα την ευκαιρία να αρπάξω κι άλλα προτού φύγουμε.

«Δεν υπάρχει χειρότερη πόλη από το Βέγκας για να περιφερόμαστε μόνοι» λέω στον Ντέν καθώς τρίβω απαλά τον ώμο μου, που όλο και καλυτερεύει. «Και οι Πατριώτες μπορεί να μη δεχτούν καν να μας ακούσουν. Προσπαθώ να σκεφτώ πώς θα τα καταφέρουμε».

«Τζουν, ξέρω ότι δεν έχεις συνηθίσει να βλέπεις τους Πατριώτες ως συμμάχους» λέει ο Ντέν. «Έχεις εκπαιδευτεί να τους μισείς. Όμως είναι ένας πιθανός σύμμαχος. Τους εμπιστεύομαι περισσότερο απ' ό,τι τη Δημοκρατία. Δεν ισχύει και για σένα το ίδιο;»

Δεν ξέρω αν ο Ντέν έχει σκοπό να ακουστεί προσβλητικός. Του διαφεύγει αυτό που προσπαθώ να του πω: ότι οι Πατριώτες υπάρχει περίπτωση να αρνηθούν να μας βοηθήσουν και έτσι ίσως βρεθούμε εγκλωδισμένοι σε μια στρατοκρατούμενη πόλη. Όμως ο Ντέν πιστεύει ότι καθυστερώ επειδή δεν εμπιστεύομαι τους Πατριώτες. Ότι βαθιά μέσα μου παραμένω η Τζουν Ίπαρις, το πιο γνωστό παιδί-θαύμα της Δημοκρατίας... Ότι παραμένω αφοσιωμένη σε αυτή τη χώρα. Είναι όμως αλήθεια αυτό; Τώρα είμαι μια εγκληματίας, και δε θα μπορέσω ποτέ να επιστρέψω στις ανέσεις της παλιάς μου ζωής. Η σκέψη προκαλεί μια φευγαλέα αίσθηση ναυτίας στο στομάχι μου, λες και νοσταλγώ την εποχή που ήμουν η αγαπημένη της Δημοκρατίας. Ίσως και να τη νοσταλγώ στ' αλήθεια.

Όμως, αν δεν είμαι πλέον η αγαπημένη της Δημοκρατίας, τότε ποια είμαι;

«Εντάξει. Θα προσπαθήσουμε να βρούμε τους Πατριώτες» λέω. Είναι ξεκάθαρο ότι δε θα μπορούσα να τον πείσω να κάνουμε κάτι άλλο.

Ο Ντέν κατανεύει. «Ευχαριστώ» ψιθυρίζει. Στο όμορ-

φο πρόσωπό του εμφανίζεται μια υποψία χαμόγελου που με αιχμαλωτίζει με την ακαταμάχητη θέρμη του, αλλά δε δοκιμάζει να με αγκαλιάσει. Δεν απλώνει το χέρι του στο δικό μου. Δεν έρχεται πιο κοντά μου κάνοντας τους ώμους μας να αγγίξουν, δε μου χαϊδεύει τα μαλλιά, δεν ψιθυρίζει καθησυχαστικά λόγια στο αυτί μου, ούτε ακουμπάει το κεφάλι του πάνω στο δικό μου. Δεν είχα συνειδητοποιήσει ότι έχω αρχίσει να λαχταράω αυτές τις μικρές τρυφερές χειρονομίες. Για κάποιο λόγο, αυτή τη στιγμή νιώθουμε πολύ μακριά ο ένας απ' τον άλλο.

Ίσως αυτός να είναι ο δικός μου εφιάλτης.

Γίνεται αμέσως μόλις φτάνουμε στον κεντρικό δρόμο του Λας Βέγκας. Η ανακοίνωση.

Πρώτα απ' όλα, αν υπάρχει ένα σημείο στο Βέγκας όπου δε θα έπρεπε να βρισκόμαστε, αυτό είναι ο κεντρικός δρόμος. Γιγαντοσθόνες –έξι σε κάθε οικοδομικό τετράγωνο– στοιχίζονται και στις δυο πλευρές της οδού της πόλης με τη μεγαλύτερη δραστηριότητα, προβάλλοντας μια ατέλειωτη ροή ειδήσεων. Οι εκτυφλωτικές δέσμες των προβολέων χτενίζουν τους τοίχους. Τα κτίρια εδώ πρέπει να έχουν διπλάσιο μέγεθος από αυτά του Λος Άντζελες. Στο κέντρο της πόλης δεσπόζουν τεράστιοι ουρανοξύστες και πελώριες αποβάθρες προσγείωσης σε σχήμα πυραμίδας –είναι οχτώ, με τετράγωνη βάση και ισόπλευρες τριγωνικές έδρες–, που στις κορυφές τους λάμπουν δυνατά φώτα. Ο αέρας της ερήμου βρομάει καπνιά και αφήνει μια τραχιά, ξερή αίσθηση στον λαιμό· εδώ δεν υπάρχουν θύελλες που σβήνουν τη δίψα, ούτε προκυμαίες ή λίμνες. Στρατιώτες περιπολούν στον δρόμο –σε μακρόστενους

ευθύγραμμους σχηματισμούς, χαρακτηριστικούς των μονάδων του Βέγκας-, φορώντας τις σκούρες ριγέ στολές των στρατιωτών που πηγαίνουν στο μέτωπο ή επιστρέφουν από εκεί. Λίγο πιο έξω, πέρα από τον κεντρικό δρόμο με τους ουρανοξύστες, υπάρχουν σειρές από μαχητικά τζετ που παίρνουν θέσεις σε έναν φαρδύ αεροδιάδρομο. Αερόπλοια γλιστρούν στον ουρανό.

Είναι μια στρατιωτικοποιημένη πόλη, ένας κόσμος γεμάτος πολεμιστές.

Ο ήλιος έχει μόλις δύσει όταν ο Ντέν κι εγώ δγαίνουμε στον κεντρικό δρόμο και κατευθυνόμαστε προς το άλλο άκρο του. Ο Ντέν γέρνει βαρύς στον ώμο μου ενώ προσπαθούμε να αναμειχθούμε με τα πλήθη· η ανάσα του είναι κοφτή και τα χαρακτηριστικά του προσώπου του παραμορφωμένα από τον πόνο. Βάζω τα δυνατά μου για να τον στηρίξω χωρίς να φανώ εκτός τόπου, αλλά το βάρος του με αναγκάζει να προχωρώ σε ζιγκ ζαγκ, λες και τα έχω κοπανήσει. «Πώς τα πάμε;» μουρμουρίζει στο αυτί μου με τα χείλη του καυτά πάνω στο δέρμα μου. Δεν είμαι σίγουρη αν παραληρεί από τον πόνο ή αν φταίει η στολή μου, αλλά δεν μπορώ να πω ότι απόψε με ενοχλεί το χοντροκομμένο φλερτ του. Είναι μια ευχάριστη αλλαγή από την αμηχανία του τρένου. Φροντίζει να κρατάει το κεφάλι του σκυμμένο, τα μάτια του κρυμμένα πίσω από μακριές βλεφαρίδες και μακριά από τους στρατιώτες που πηγαινοέρχονται νευρικοί στα πεζοδρόμια. Κινείται με δυσκολία μέσα στο στρατιωτικό τζάκετ και στο παντελόνι του. Ένα μαύρο στρατιωτικό κασκέτο κρύβει τα κατάξανθα μαλλιά του και καλύπτει ένα μεγάλο μέρος του προσώπου του.

«Αρκετά καλά» αποκρίνομαι. «Μην ξεχνάς, είσαι μεθυσμένος. Και ευτυχισμένος. Υποτίθεται ότι ποθείς τη συνοδό σου. Προσπάθησε να χαμογελάς λίγο περισσότερο».

Ο Ντέν φοράει ένα τεράστιο ψεύτικο χαμόγελο στο πρόσωπό του. Γοητευτικός όπως πάντα. «Ω, έλα τώρα, γλυκιά μου. Νόμιζα ότι έκανα πολύ καλή δουλειά. Έχω το μπράτσο μου στους ώμους της πιο όμορφης συνοδού σε αυτό το τετράγωνο – πώς θα μπορούσα να μη σε ποθώ; Δε μοιάζω να σε ποθώ; Να, κοίτα με, σε ποθώ». Με κοιτάζει πεταρίζοντας τις βλεφαρίδες του.

Δείχνει τόσο γελοίος που δεν μπορώ να μη βάλω τα γέλια. Άλλος ένας περαστικός με λοξοκοιτάζει. «Πολύ καλύτερα έτσι». Ριγώ καθώς το πρόσωπό του αγγίζει την κοιλότητα του λαιμού μου. *Κράτα χαρακτήρα. Συγκεντρώσου.* Τα χρυσά κουδουνάκια γύρω από τη μέση και τους αστραγάλους μου κουδουνίζουν καθώς προχωράμε. «Πώς είναι το πόδι σου;»

Ο Ντέν τραδιέται λιγάκι από κοντά μου. «Τα πήγαινα μια χαρά μέχρι που το ανέφερες» ψιθυρίζει κι έπειτα μορφάζει καθώς σκοντάφτει σε μια λακκούδα στο πεζοδρόμιο. Τον αγκαλιάζω πιο σφιχτά. «Θα τα καταφέρω μέχρι την επόμενη στάση».

«Μην ξεχνάς, αν θέλεις οπωσδήποτε να σταματήσουμε, ακούμα δυο δάχτυλα στο μέτωπό σου».

«Ναι, ναι. Αν έχω πρόβλημα, θα σ' το πω».

Άλλοι δύο στρατιώτες περνούν δίπλα μας με τις δικές τους συνοδούς, χαμογελαστά κορίτσια με αστραφτερή σκιά στα μάτια τους και λεπτοκαμωμένα τατουάζ στα πρόσωπα· τα σώματά τους μόλις που καλύπτονται από κουστούμια για χορεύτριες και ψεύτικα κόκκινα φτερά.

Ένας από τους στρατιώτες με βλέπει, γελάει και γουρλώνει τα γυάλινα μάτια του.

«Από ποιο κλαμπ είσαι, κούκλα;» λέει μασημένα. «Δε θυμάμαι να σε έχω ξαναδεί εδώ γύρω». Το χέρι του απλώνεται προς τη γυμνή μου μέση, λαχταρώντας να αγγίξει τη σάρκα μου. Πριν προλάβει να με αγγίξει, το χέρι του Ντέν τινάζεται και σπρώχνει δίαια τον στρατιώτη.

«Μην την αγγίζεις». Ο Ντέν χαμογελάει και κλείνει το μάτι στον στρατιώτη, διατηρώντας τη δήθεν χαλαρή στάση του, αλλά η απειλή στο βλέμμα και στη χροιά της φωνής του κάνει τον άλλο άντρα να τραθηχτεί. Μας κοιτάζει και τους δύο ξαφνιασμένος, μουρμουρίζει κάτι μέσα απ' τα δόντια του και πλησιάζει τρεκλίζοντας τους φίλους του.

Προσπαθώ να μιμηθώ τον τρόπο που χαχανίζουν αυτές οι συνοδοί κι έπειτα τινάζω τα μαλλιά μου προς τα πίσω. «Την επόμενη φορά μην αντιδράσεις» ψιθυρίζω στο αντί του Ντέν ακόμα και την ώρα που τον φιλάω στο μάγουλο, λες και ήταν ο καλύτερος πελάτης που είχα ποτέ. «Το τελευταίο πράγμα που μας χρειάζεται αυτή τη στιγμή είναι ένας καβγάς».

«Τι;» Ο Ντέν ανασηκώνει τους ώμους του και ξαναρχίζει τον επώδυνο δηματισμό του. «Θα ήταν μάλλον θλιβερός καβγάς. Ο τύπος δεν μπορούσε καλά καλά να σταθεί στα πόδια του».

Κουνάω το κεφάλι μου και αποφασίζω να μην του επισημάνω την ειρωνεία του σχολίου του.

Μια τρίτη παρέα από στρατιώτες μάς προσπερνούν τρεκλίζοντας, φωνακλάδες και μεθυσμένοι. (Είναι εφτά δόκιμοι και δύο υπολοχαγοί· φορούν χρυσά περιβραχί-

νια με διακριτικά της Ντακότα, πράγμα που σημαίνει ότι μόλις έχουν φτάσει εδώ από τον Βορρά και δεν τα έχουν ακόμα αντικαταστήσει με καινούρια, των ταξιαρχιών του μετώπου.) Έχουν τα χέρια τους γύρω από τη μέση συνοδών από τα κλαμπ του ξενοδοχείου *Μπελλάτζο* – κοριτσιών με έντονο μακιγιάζ, στενά κολιέ-περιλαίμια που αγκαλιάζουν τον λαιμό τους και τατουάζ στο μπράτσο με το γράμμα Μ. Αυτοί οι στρατιώτες μάλλον στεγάζονται στους στρατώνες πάνω από τα κλαμπ.

Επιθεωρώ ξανά το κουστούμι μου. Είναι κλεμμένο από τις γκαρνταρόμπες του *Σαν Πάλας*. Σε μια πρώτη ματιά, μοιάζω με οποιαδήποτε άλλη συνοδό. Χρυσές καδένες και κοσμήματα γύρω από τη μέση και τους αστραγάλους μου. Φτερά και χρυσές κορδέλες καρφίτσωμένες στις κατακόκκινες –θαμμένες με σπρέι– κοτσίδες μου. Σκούρα σκιά ματιών καλυμμένη με γκλίτερ. Το κραυγαλέο τατουάζ ενός φοίνικα χτυπημένο στο μάγουλο και στα βλέφαρά μου. Κόκκινο μετάξι που αφήνει εκτεθειμένα τα χέρια και τη μέση μου και μαύρα κορδόνια στα άρθυλά μου.

Υπάρχει όμως κάτι επάνω μου που δε φορούν τα άλλα κορίτσια.

Είναι μια αλυσίδα που την αποτελούν δεκατρείς μικροί γυαλιστεροί καθρέφτες. Είναι μισοκρυμμένη ανάμεσα στα υπόλοιπα στολίδια που είναι τυλιγμένα γύρω από τον αστραγάλο μου και από μακριά μοιάζει με άλλο ένα κόσμημα. Κάτι που το ξεχνάς αμέσως. Αλλά μερικές στιγμές, όταν πέφτει επάνω του το φως από τις λάμπες του δρόμου, γίνεται μια σειρά από λαμπερά φωτάκια. Είναι δεκατρία, ο ανεπίσημος αριθμός των Πατριωτών. Αυτό είναι το σινιάλο μας για να τους προσεγγίσουμε. Θα πρέπει να περι-

πολούν στον κεντρικό δρόμο συνεχώς, έτσι τουλάχιστον ξέρω ότι θα προσέξουν τη σειρά από λαμπερά φώτα πάνω μου. Κι έπειτα θα αναγνωρίσουν ότι είμαστε το ίδιο ζευγάρι το οποίο βοήθησαν να σωθεί στο Λος Άντζελες.

Οι γιγαντοοθόνες που στοιχίζονται στον δρόμο γεμίζουν για μια στιγμή από λευκό θόρυβο. Όπου να 'ναι θα ξαναρχίσει ο όρκος. Σε αντίθεση με το Λος Άντζελες, οι οθόνες του Βέγκας μεταδίδουν τον όρκο στο έθνος πέντε φορές τη μέρα – όλες οι γιγαντοοθόνες διακόπτουν τις διαφημίσεις ή τις ειδήσεις και προβάλλουν τεράστιες εικόνες του Εκλέκτορα Πρίμο, ενώ από το δίκτυο των ηχείων της πόλης ακούγονται αυτά τα λόγια: *Ορκίζομαι πίστη στη σημαία της Μεγάλης Δημοκρατίας της Αμερικής, στον Εκλέκτορά μας Πρίμο, στις δοξασμένες πολιτείες μας, στην ενότητά μας στον πόλεμο κατά των Αποικιών, στην επερχόμενη νίκη μας!*

Δεν πάει πολύς καιρός από την εποχή που απάγγελλα αυτό τον όρκο κάθε πρωί και κάθε απόγευμα με τον ίδιο ενθουσιασμό όπως όλοι οι άλλοι, αποφασισμένα να εμποδίσω τις Αποικίες της Ανατολικής Ακτής να καταλάβουν την πολύτιμη γη μας στη Δυτική Ακτή. Αυτό έγινε προτού μάθω τον ρόλο που είχε παίξει η Δημοκρατία στον θάνατο των δικών μου. Τώρα δεν είμαι σίγουρη τι πιστεύω. Ότι πρέπει να αφήσω τις Αποικίες να νικήσουν;

Στις γιγαντοοθόνες αρχίζει η μετάδοση ενός δελτίου ειδήσεων. Ανασκόπηση της εβδομάδας. Ο Ντέν κι εγώ βλέπουμε τους τίτλους να περνούν με ταχύτητα στις οθόνες:

ΜΕ ΜΙΑ ΝΙΚΗΦΟΡΑ ΠΡΟΕΛΑΣΗ, ΤΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΤΕΛΑΒΑΝ ΕΔΑΦΗ ΤΩΝ

ΑΠΟΙΚΙΩΝ ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΑΜΑΡΙΛΛΟ, ΣΤΟ
ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΤΕΞΑΣ

Η ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΠΛΗΜΜΥΡΕΣ ΣΤΟ
ΣΑΚΡΑΜΕΝΤΟ ΤΗΣ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΑΚΥΡΗ

Ο ΕΚΛΕΚΤΟΡΑΣ ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΤΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΕΣ
ΜΟΝΑΔΕΣ ΣΤΟ ΒΟΡΕΙΟ ΜΕΤΩΠΟ ΓΙΑ ΝΑ ΤΟΝΩΣΕΙ
ΤΟ ΗΘΙΚΟ ΤΟΥΣ

Οι περισσότερες δεν έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον – οι συνηθισμένοι τίτλοι από το μέτωπο, δελτία καιρού και ειδήσεις για νόμους, αγγελίες καραντίνας για το Βέγκας.

Έπειτα ο Ντέν με χτυπάει στον ώμο και δείχνει μία από τις οθόνες.

Η ΚΑΡΑΝΤΙΝΑ ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ ΕΠΕΚΤΕΙΝΕΤΑΙ
ΣΤΟΥΣ ΤΟΜΕΙΣ ΕΜΕΡΑΛΝΤ ΚΑΙ ΟΠΑΛ

«Στους τομείς που έχουν ονόματα πολύτιμων λίθων;»* ψιθυρίζει ο Ντέν. Τα μάτια του εξακολουθούν να είναι κολλημένα στην οθόνη, παρόλο που ο τίτλος έχει περάσει. «Εκεί δε ζουν οι πλούσιοι;»

Δεν είμαι σίγουρη τι να απαντήσω, επειδή ακόμη προσπαθώ να επεξεργαστώ η ίδια την πληροφορία. Οι τομείς Έμεραλντ και Όπαλ... Μήπως έχει γίνει κάποιο λάθος; Ή μήπως η κατάσταση με την επιδημία στο Λος Άντζελες έχει επιδεινωθεί τόσο που τα νέα μεταδίδονται από

* Emerald και Opal: Σμαράγδι και Οπάλο στα ελληνικά. (Σ.τ.Μ.)

τις γιγαντοοθόνες του Βέγκας; Ποτέ δεν έχω ξαναδεί να επεκτείνονται οι καραντίνες σε τομείς των ανωτέρων στρωμάτων. Ο τομέας Έμεραλντ συνορεύει με τον Ρούμπυ – μήπως αυτό σημαίνει ότι ο τομέας όπου βρίσκεται το σπίτι μου θα τεθεί κι αυτός σε καραντίνα; Και τι θα γίνει με τα εμβόλιά μας; Δεν υποτίθεται ότι πρέπει να έχουν προληπτικό χαρακτήρα σε σχέση με τέτοια πράγματα; Ξανασκέφτομαι τις εγγραφές στο ημερολόγιο του Μίτιας. Μια απ' αυτές τις μέρες, είχε πει, θα εξαπολύσουν έναν ιό που κανείς μας δε θα μπορεί να σταματήσει. Θυμάμαι τα πράγματα που είχε αποκαλύψει ο Μίτιας, τα υπόγεια εργοστάσια, τις ανεξέλεγκτες ασθένειες... τις συστηματικές επιδημίες. Ένα ρίγος με διατρέχει. Το Λος Άντζελες θα επιδιώξει, προσπαθώ να πείσω τον εαυτό μου. Η επιδημία θα καταλαγιάσει, όπως συμβαίνει πάντα.

Και άλλοι τίτλοι περνούν από την οθόνη. Ένας είναι γνώριμος, αναφέρεται στην εκτέλεση του Ντέν. Προβάλλει το απόσπασμα από τον τόπο της εκτέλεσης, όπου ο Τζον, ο αδερφός του Ντέν, έφαγε τις σφαίρες που προορίζονταν για τον Ντέν κι έπειτα έπεσε με τα μούτρα στο έδαφος. Ο Ντέν στρέφει το βλέμμα του προς το πεζοδρόμιο.

Ένας άλλος τίτλος είναι πιο πρόσφατος. Λέει:

ΑΓΝΟΕΙΤΑΙ

Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας: 2001963034

ΤΖΟΥΝ ΙΠΑΡΙΣ

ΠΡΑΚΤΟΡΑΣ ΑΣΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΠΟΛΟΥ

ΤΟΥ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ

ΗΛΙΚΙΑ: 15

ΦΥΛΟ: ΓΥΝΑΙΚΑ

ΥΨΟΣ: 1,60

ΧΡΩΜΑ ΜΑΛΛΙΩΝ: ΚΑΣΤΑΝΟ

ΧΡΩΜΑ ΟΦΘΑΛΜΩΝ: ΚΑΣΤΑΝΟ

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΑ ΕΜΦΑΝΙΣΤΗΚΕ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟ
ΜΕΓΑΡΟ ΜΠΑΤΑΓΙΑ, ΣΤΟ ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ ΤΗΣ
ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑ

ΑΜΟΙΒΗ 350.000 ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΑΝ ΤΗ ΔΕΙΤΕ, ΑΠΕΥΘΥΝΘΕΙΤΕ ΑΜΕΣΩΣ ΣΤΟ
ΠΛΗΣΙΕΣΤΕΡΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Αυτό θέλει η Δημοκρατία να νομίζει ο κόσμος. Ότι είμαι αγνοούμενη, ότι ελπίζουν να με φέρουν πίσω σώα και αβλαβή. Αυτό που δε λένε είναι ότι ίσως με θέλουν νεκρή. Βοήθησα τον πιο διαβόητο εγκληματία της χώρας να γλιτώσει την εκτέλεση, βοήθησα τους επαναστάτες Πατριώτες σε μία προμελετημένη εξέγερση ενάντια στο στρατιωτικό επιτελείο και γύρισα την πλάτη στη Δημοκρατία.

Όμως δε θα ήθελαν αυτές οι πληροφορίες να γίνουν γνωστές στο κοινό, έτσι με κυνηγούν αθόρυβα. Το δελτίο εξαφάνισης έχει τη φωτογραφία της στρατιωτικής μου ταυτότητας – είμαι αγέλαστη, ανφάς και αμακιγιάριστη, εκτός από λίγο λιπ γκλος, ενώ τα σκούρα μαλλιά μου είναι πιασμένα ψηλά σε αλογοουρά και η χρυσή σφραγίδα της Δημοκρατίας γυαλίζει πάνω στο μαύρο μου τζάκετ. Είμαι ευγνώμων που το μισό μου πρόσωπο είναι τώρα κρυμμένο κάτω από ένα τατουάζ φοίνικα.

Καταφέρνουμε να φτάσουμε στο μέσον του κεντρικού δρόμου και τότε τα ηχεία τριζοβολάνε ξανά καθώς ετοιμάζονται να μεταδώσουν τον όρκο. Ο Ντέν κι εγώ στα-

ματάμε. Ο Ντέν παραπατάει και κινδυνεύει να πέσει, αλλά καταφέρνω να τον πιάσω έγκαιρα και να τον στήσω στα πόδια του. Οι άνθρωποι στον δρόμο κοιτάζουν ψηλά προς τις γιγαντοσθόνες – εκτός από λίγους στρατιώτες που είναι παρατεταγμένοι στις άκρες κάθε διασταύρωσης για να εξασφαλίσουν τη συμμετοχή όλων. Οι οθόνες τρεμοπαίζουν. Οι εικόνες τους εξαφανίζονται μέσα στο σκοτάδι και τη θέση τους παίρνουν πορτρέτα υψηλής ανάλυσης του Εκλέκτορα Πρίμο.

Ορκίζομαι πίστη...

Είναι σχεδόν ανακουφιστικό να επαναλαμβάνω τον όρκο μαζί με όλο τον κόσμο που βρίσκεται έξω στους δρόμους, έως ότου θυμίζω στον εαυτό μου ότι όλα έχουν αλλάξει. Θυμάμαι το βράδυ που συνέλαβα τον Ντέν, όταν ο Εκλέκτορας και ο γιος του ήρθαν να με συγγαρούν αυτοπροσώπως επειδή είχα στείλει έναν διαδόητο εγκληματία στη φυλακή. Θυμάμαι πώς ήταν ο Εκλέκτορας από κοντά. Τα πορτρέτα στις γιγαντοσθόνες δείχνουν τα ίδια πράσινα μάτια, το δυνατό πιγούνι και τις σγουρές μπούκλες από μαύρα μαλλιά... παραλείπουν όμως την ψυχρότητα της έκφρασής του και την ασθενική χροιά του προσώπου του. Τα πορτρέτα τον κάνουν να φαντάζει μια πατρική φιγούρα με υγιή, ροδαλά μάγουλα. Όχι όπως τον θυμάμαι.

...στη σημαία της Μεγάλης Δημοκρατίας της Αμερικής...

Ξαφνικά η μετάδοση διακόπτεται. Στους δρόμους πέφτει σιωπή, κι έπειτα ακούγεται ο ήχος από συγκεχυμένους ψιθύρους. Συνοφρυώνομαι. Παράξενο. Δεν έχω ξαναδεί ποτέ να διακόπτεται ο όρκος, ούτε μία φορά. Και

το δίκτυο με τις γιγαντοοθόνες είναι συνδεδεμένο με τέτοιο τρόπο ώστε η πιθανή βλάβη μίας οθόνης να μην επηρεάζει τις υπόλοιπες.

Ο Ντέν σηκώνει το βλέμμα του στις νεκρές οθόνες ενώ τα μάτια μου τινάζονται νευρικά στη γραμμή από στρατιώτες στον δρόμο. «Ατύχημα;» λέει. Η λαχανιασμένη ανάσα του με ανησυχεί. *Κρατήσου λίγο ακόμα. Δεν μπορούμε να σταματήσουμε εδώ.*

Κουνάω το κεφάλι μου. «Όχι. Κοίτα τους στρατιώτες». Γνέφω ανεπαίσθητα προς το μέρος τους. «Έχουν αλλάξει στάση. Τα όπλα τους δεν κρέμονται πια από τους ώμους – τώρα τα κρατούν προτεταμένα. Ετοιμάζονται για αντιδράσεις του πλήθους».

Ο Ντέν κουνάει αργά το κεφάλι του. Δείχνει ανησυχητικά χλωμός. «Κάτι έχει συμβεί».

Το πορτρέτο του Εκλέκτορα χάνεται από τις γιγαντοοθόνες και στη θέση του εμφανίζεται αμέσως μια νέα σειρά από εικόνες. Δείχνουν έναν άνθρωπο που είναι φτυστός ο Εκλέκτορας – μόνο που είναι κατά πολύ νεότερος, ούτε είκοσι χρονών καλά καλά, με τα ίδια πράσινα μάτια και με σκούρα σγουρά μαλλιά. Μέσα σε μια στιγμή θυμάμαι την ταραχή που ένιωσα όταν τον πρωτοείδα στον χορό της γιορτής. Είναι ο Άντεν Σταυρόπουλος, ο γιος του Εκλέκτορα Πρίμο.

Ο Ντέν έχει δίκιο. Κάτι σπουδαίο έχει συμβεί.

Ο Εκλέκτορας της Δημοκρατίας είναι νεκρός.

Μία νεανική, ζωνηρή φωνή πλημμυρίζει τα ηχεία. «Προτού συνεχίσουμε τον όρκο μας, πρέπει να διατάξουμε όλους τους στρατιώτες και τους πολίτες να αντικαταστήσουν τα πορτρέτα του Εκλέκτορα στα σπίτια

τους. Μπορείτε να διαλέξετε ένα νέο πορτρέτο από τα τοπικά αστυνομικά τμήματα. Οι επιθεωρήσεις προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συνεργασία σας θα διεξαχθούν σε δύο εβδομάδες».

Η φωνή ανακοινώνει τα υποτιθέμενα αποτελέσματα των εθνικών εκλογών. Όμως δεν υπάρχει ούτε μία αναφορά στον θάνατο του Εκλέκτορα. Ή στην προαγωγή του γιου του.

Τα ηγία της Δημοκρατίας έχουν απλώς περάσει στον επόμενο Εκλέκτορα μέσα σε μια στιγμή, λες και ο Άντεν είναι το ίδιο άτομο με τον πατέρα του. Νιώθω ζαλάδα – προσπαθώ να θυμηθώ τι είχα μάθει στο σχολείο για την επιλογή νέου Εκλέκτορα. Ο Εκλέκτορας πάντα επέλεγε τον διάδοχό του, και οι εθνικές εκλογές επικύρωναν την επιλογή του. Δε με εκπλήσσει το γεγονός ότι ο επόμενος Εκλέκτορας είναι ο Άντεν – αλλά ο Εκλέκτοράς μας Πρίμο βρισκόταν στην εξουσία για δεκαετίες, πολύ πριν γεννηθώ. Τώρα έχει πεθάνει. Ο κόσμος έχει αλλάξει μέσα σε λίγα δευτερόλεπτα.

Όπως εγώ και ο Ντέυ, όλοι οι άνθρωποι που βρίσκονται στον δρόμο καταλαβαίνουν τι πρέπει να κάνουν: Λες και είμαστε συνεννοημένοι, όλοι υποκλινόμαστε στα πορτρέτα στις γιγαντοοθόνες και απαγγέλλουμε τον υπόλοιπο όρκο, που έχει κάνει ξανά την εμφάνισή του στις οθόνες. «...στον Εκλέκτορά μας Πρίμο, στις δοξασμένες πολιτείες μας, στην ενότητά μας στον πόλεμο κατά των Αποικιών, στην επερχόμενη νίκη μας!» Επαναλαμβάνουμε τη φράση ξανά και ξανά για όσο διάστημα οι λέξεις παραμένουν στην οθόνη· κανείς δεν τολμά να σταματήσει. Ρίχνω μια ματιά στους στρατιώτες που στέκονται στην άκρη

του δρόμου. Τώρα τα χέρια τους σφίγγουν τα όπλα. Τελικά, έπειτα από ένα διάστημα που μοιάζει με ώρες, οι λέξεις εξαφανίζονται και στις γιγαντοοθόνες επιστρέφει η κανονική ροή των ειδήσεων. Ξεκινάμε και πάλι, λες και δεν έχει συμβεί τίποτα.

Τότε ο Ντέν παραπατάει. Αυτή τη φορά τον νιώθω να τρέμει και η καρδιά μου σφίγγεται. «Μη με εγκαταλείπεις» ψιθυρίζω. Προς μεγάλη μου έκπληξη, παρά λίγο να πω: *Μη με εγκαταλείπεις, Μίτιας*. Προσπαθώ να τον κρατήσω όρθιο αλλά μου γλιστράει.

«Συγγνώμη» μου μουρμουρίζει. Το πρόσωπό του γυαλίζει από τον ιδρώτα, κλείνει σφιχτά τα μάτια του από τον πόνο. Σηκώνει το χέρι του και ακουμπάει δύο δάχτυλα στο μέτωπό του. *Σταμάτα*. Δεν μπορεί να τα καταφέρει.

Κοιτάζω νευρικά γύρω μας. Πάρα πολλοί στρατιώτες – έχουμε ακόμη πολύ έδαφος να καλύψουμε. «Όχι, πρέπει να το κάνεις» λέω ανυστερή. «Μη με εγκαταλείπεις. Μπορείς να τα καταφέρεις».

Όμως αυτή τη στιγμή δεν έχει νόημα. Προτού τον πιάσω, πέφτει στα τέσσερα και καταρρέει στο έδαφος.